

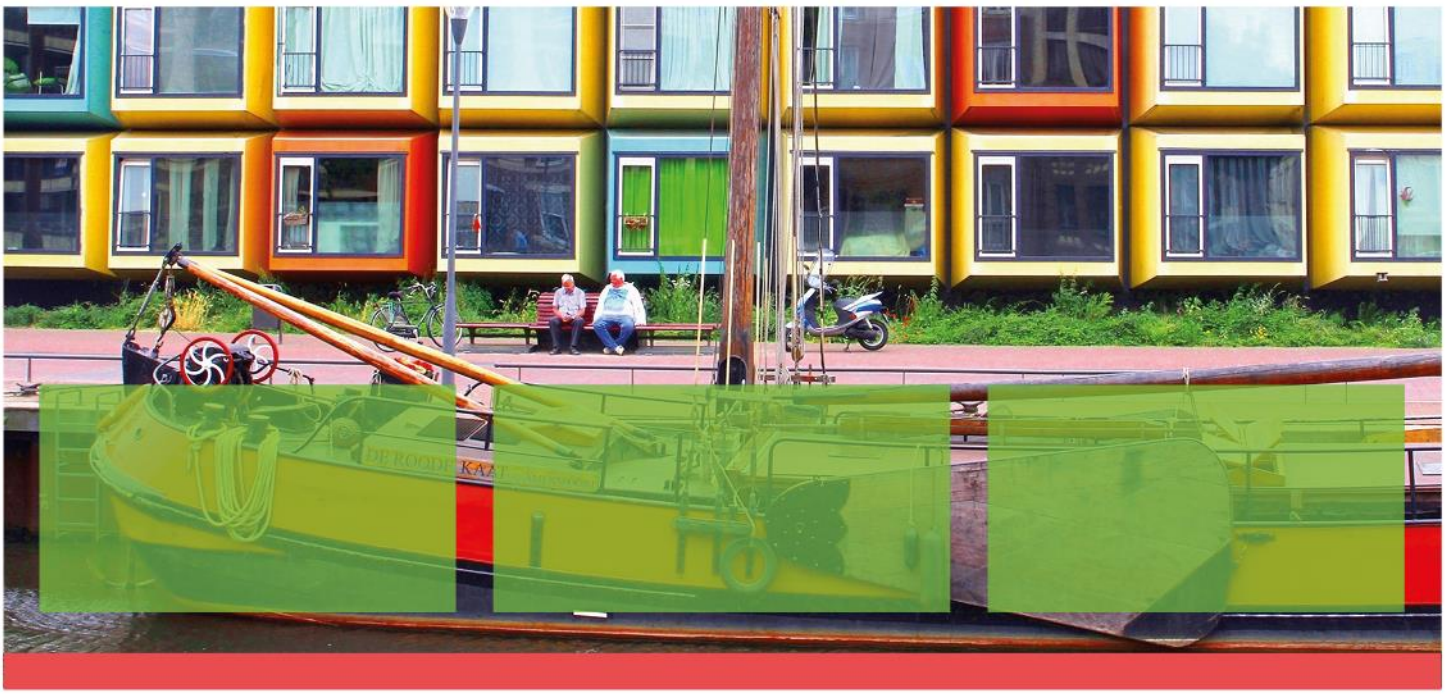

Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen

Gemeente Nijmegen

16 oktober 2020

Definitief rapport

COMPANEN ADVIES VOOR WONINGMARKT EN LEEFOMGEVING

COMPANEN ADVIES VOOR WONINGMARKT EN LEEFOMGEVING

DATUM	16 oktober 2020
TITEL	Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen
ONDERTITEL	
OPDRACHTGEVERS	Gemeente Nijmegen
AUTEUR(S)	Chantal Tiekstra Stefan Venema
PROJECTNUMMER	268.112
STATUS	Definitief rapport

Tivolilaan 205
6824 BV Arnhem
Postbus 1174
6801 BD Arnhem

info@companen.nl
www.companen.nl
(026) 351 25 32

BTW NL001826517B01
IBAN NL95RABO0146973909
KVK 09035291

Inhoud

Belangrijkste conclusies 4

1 Inleiding 6

1.1 Aanleiding 6

1.2 Onderzoeksmethodiek 6

2 Huidige situatie en bewoning standplaatsen 8

2.1 Huidige situatie 8

2.2 Standplaatsen in aangrenzende gemeenten 9

3 Behoefte aan standplaatsen 11

3.1 Vraag van hoofdbewoners 11

3.2 Vraag van inwonende jongeren 13

3.3 Vraag van vertrokken bewoners 14

3.4 Totale vraag naar standplaatsen 17

Belangrijkste conclusies

Aanleiding onderzoek

In de afgelopen periode is de aandacht voor woonwagenstandplaatsen toegenomen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft in juli 2018 een nieuw beleidskader uitgewerkt dat gemeenten handreikingen biedt voor beleidsvorming rondom woonwagens. Dit nieuwe beleidskader verduidelijkt dat recht dient te worden gedaan aan de culturele identiteit die samenhangt met deze woonvorm. Gemeenten dienen beleid voor woonwagens en standplaatsen vast te stellen als onderdeel van het volkshuisvestingsbeleid. Dit beleid dient voldoende rekening te houden met en ruimte te geven aan het woonwagenleven van woonwagenbewoners.
Het aantal standplaatsen en woonwagenwoningen (huurwoningen behorende bij woonwagenlocaties) in de gemeente Nijmegen is de afgelopen jaren gelijk gebleven. Woonwagenbewoners ervaren echter een groeiende behoefte aan standplaatsen. De Stichting Woonwagenbelangen Nijmegen heeft daarop, in samenwerking met Ieder1Gelijk, een klacht wegens discriminatie ingediend bij het College voor de Rechten van de Mens. Eind 2019 stelde dit College de Stichting Woonwagenbelangen in het gelijk met haar standpunt dat de gemeente de groep woonwagenbewoners discrimineerde. Als reactie daarop heeft de gemeente besloten om een onderzoek te doen naar de behoefte aan standplaatsen.

Belangrijkste conclusies

De gemeente Nijmegen telt momenteel 80 standplaatsen en 27 huurwoningen verdeeld over 5 woonwagenlocaties. Deze woonwagenlocaties worden bewoond door 255 personen. In Nijmegen zijn alle woonwagenstandplaatsen eigendom van de gemeente en worden deze verhuurd. Op één na zijn alle woonwagens in eigendom van de bewoners. Er zijn 27 huurwoningen van een woningcorporatie behorende bij 2 woonwagenlocaties.

- De bevolkingsopbouw van de huidige woonwagenbevolking in Nijmegen wijkt niet veel af van de bevolkingsopbouw van de totale gemeente.
- In totaal is 23% een éénpersoonshuishouden, 38% een tweepersoonshuishouden en 40% een huishouden met 3 of meer personen.
- Op basis van de uitkomsten van de enquête concluderen we dat er een directe vraag is naar 93 standplaatsen. Deze vraag is afkomstig van 23 inwonenden en 70 belangstellenden die nu niet op een standplaats in Nijmegen wonen.
- Van de 70 belangstellenden wonen er momenteel 45 in de gemeente Nijmegen en 25 buiten Nijmegen.
- In Nijmegen is er een sterke voorkeur voor een standplaats en woonwagen in eigendom. Tevens blijkt dat men een sterke binding heeft met de regio en vooral met de familie die daar woont en hier graag wil blijven wonen.

De vraag naar standplaatsen van woningzoekenden met een specifieke voorkeur voor Nijmegen luidt als volgt:

Opgave gemeente Nijmegen	**Vraag**
Vraag van inwonenden 18-plussers	23
Vraag van vertrokken bewoners woonachtig in Nijmegen	45
Vraag van vertrokken bewoners niet woonachtig in Nijmegen	25
Totale vraag binnen vijf jaar	**93**
Vrijkomend aanbod door natuurlijk verloop	1 tot 3
Additionele vraag binnen vijf jaar	**90 tot 92 plaatsen**
Toekomstige vraag inwonenden 16-17 jaar	6 plaatsen

Vraag van hoofdbewoners met een verhuiswens	10

Als we rekening houden met het te verwachten natuurlijke verloop, ramen we de uitbreidingsbehoefte aan standplaatsen tussen de **90 tot 92 plaatsen** in de komende vijf jaar op basis van de kenbaar gemaakte behoefte aan standplaatsen. Daarnaast zijn er 6 respondenten jonger dan 18 jaar die naar verwachting binnen 5 jaar op zoek gaan naar een standplaats in de gemeente Nijmegen. Deze vraag beschouwen we vooralsnog als een toekomstige woningvraag en niet als directe behoefte. Vanuit hoofdbewoners zijn er circa 10 die een verhuiswens binnen 5 jaar hebben. Wanneer zij zouden verhuizen naar een andere standplaats, dan kan de standplaats vrij komen voor iemand anders. Daarom nemen we deze vraag vooralsnog niet mee als uitbreidingsbehoefte. Dit is in de basis een kwalitatieve vraag, waarbij men graag op een andere standplaats/locatie zou willen wonen, wat geen aanvullende behoefte betreft.

Aanbevelingen voor vervolg

- De huidige vraag naar woonwagenstandplaatsen is in beeld gebracht op basis van een vragenlijst onder woonwagenbewoners en inwonenden. Ook belangstellenden zijn benaderd in het kader van dit behoefteonderzoek, met als doel de vraag van mensen met lokale binding die eerder in een woonwagen hebben gewoond in beeld te krijgen. Dit is gedaan op basis van de belangstellendenregistratie van de Stichting Woonwagenbelangen Nijmegen. Tevens konden belangstellenden, die niet benaderd waren maar wel hebben gehoord van het onderzoek via hun familie/netwerk, een vragenlijst aanvragen om mee te doen aan het onderzoek. Er is een kans dat mensen die wel op zoek zijn naar een woonwagenstandplaats niet aan het onderzoek hebben deelgenomen. De kans is vanwege de gevolgde werkwijze echter klein. Het strekt wel tot aanbeveling om in de komende jaren de toekomstige behoefte aan woonwagenstandplaatsen te blijven monitoren.
- Dit onderzoek geeft inzicht in de actuele vraag naar woonwagenstandplaatsen in de gemeente Nijmegen. Omdat de woningvraag zich doorgaans niet beperkt tot gemeentegrenzen, is het van belang ook zicht te hebben op de behoefte in de regio. Het verdient aanbeveling om in de regio af te stemmen over de ontwikkeling van de vraag. Op deze manier kan in regionaal verband afgestemd woonbeleid opgesteld worden om woonwagenbewoners te huisvesten.
- Dit onderzoek biedt inzicht in de kwantitatieve *behoefte* aan standplaatsen. Hierbij is niet gekeken naar de *mogelijkheden* om nieuwe standplaatsen te realiseren. Een gedeelte van de respondenten met verhuisplannen heeft de wens uitgesproken dat ze op één van de bestaande locaties willen wonen terwijl anderen juist graag naar een nieuwe locatie zouden willen verhuizen. Een vervolgstap is dan ook om te inventariseren waar de mogelijkheden liggen voor de realisatie van een nieuwe locatie of uitbreiding van bestaande locaties als basis voor verdere beleidsafwegingen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de afgelopen periode is de aandacht voor woonwagenstandplaatsen toegenomen. Mede naar aanleiding van uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in juli 2018 een nieuw beleidskader uitgebracht dat gemeenten handreikingen biedt voor de beleidsvorming rondom woonwagens. Dit nieuwe beleidskader verduidelijkt dat recht dient te worden gedaan aan de culturele identiteit die samenhangt met deze woonvorm.

Uitgangspunt blijft dat huisvestingsbeleid een primaire verantwoordelijkheid van de gemeente is. Gemeenten dienen beleid voor woonwagens en standplaatsen vast te stellen als onderdeel van het volkshuisvestingsbeleid. Dit beleid dient voldoende rekening te houden met en ruimte te geven aan het woonwagenleven van woonwagenbewoners.
Het aantal standplaatsen en woonwagenwoningen in de gemeente Nijmegen is de afgelopen jaren gelijk gebleven. Woonwagenbewoners ervaren echter een groeiende behoefte aan standplaatsen. De Stichting Woonwagenbelangen Nijmegen heeft daarop, in samenwerking met Ieder1Gelijk, een klacht wegens discriminatie ingediend bij het College voor de Rechten van de Mens. Eind 2019 stelde dit College de Stichting Woonwagenbelangen in het gelijk met haar standpunt dat de gemeente de groep woonwagenbewoners discrimineerde. Als reactie daarop heeft de gemeente besloten om een onderzoek te doen naar de behoefte aan standplaatsen.

De centrale vraagstelling in dit onderzoek luidt als volgt: Hoe groot is de behoefte aan standplaatsen in de gemeente Nijmegen?

1.2 Onderzoeksmethodiek

Om een antwoord te geven op de centrale onderzoeksvraag is op basis van geanonimiseerde gegevens uit de Bevolkingsregistratie Personen (BRP) van Nijmegen de huidige bevolkingsopbouw van woonwagenbewoners in beeld gebracht. Daarnaast is door middel van een vragenlijst een behoeftepeiling uitgevoerd onder drie doelgroepen:

- Alle hoofdbewoners die momenteel op een standplaats in Nijmegen wonen. Deze mensen zijn allemaal per brief benaderd.
- Alle inwonende familieleden vanaf 16 jaar die momenteel op een standplaats in Nijmegen wonen. Deze mensen zijn allemaal per brief benaderd.
- Mensen die in het verleden zijn vertrokken van een standplaats of afstammen van woonwagenbewoners en vanwege gebrek aan aanbod nooit op een eigen standplaats hebben gewoond en de wens hebben om wel op een eigen standplaats te wonen (belangstellenden). Van deze mensen zijn geen adressen bekend bij de gemeente. Daarom zijn deze mensen op verschillende manieren benaderd. Alle geregistreerde belangstellenden bij de Stichting Woonwagenbelangen Nijmegen zijn door de stichting aangeschreven om het onderzoek onder de aandacht te brengen en aan te geven hoe zij mee kunnen doen. In de brief aan de hoofdbewoners is gevraagd of men mensen kende die in het verleden zijn vertrokken van een standplaats (bijvoorbeeld omdat zij zelfstandig zijn gaan wonen). Zij konden een vragenlijst opvragen.

Iedereen die is aangeschreven, had de mogelijkheid de vragenlijst schriftelijk of online in te vullen. Daarnaast zijn respondenten in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen over het onderzoek of om hulp te ontvangen bij het invullen van de vragenlijst. Tot slot hebben vertegenwoordigers van de Stichting Woonwagenbelangen Nijmegen gedurende de veldwerkperiode contact gelegd met mensen om de vragenlijst in te vullen. Op deze manier is getracht de respons te maximaliseren. Dit heeft geleid tot een hoge respons. Uiteindelijk hebben 201 personen de vragenlijst ingevuld. Het responsoverzicht is opgenomen in tabel 2.1.

Responsoverzicht

De respons van de hoofdbewoners van woonwagenstandplaatsen in Nijmegen is goed. Van de 106 aangeschreven hoofdbewoners hebben 78 mensen de vragenlijst ingevuld. In totaal hebben 206 mensen de enquête ingevuld.

Naast de hoofdbewoners en thuiswonende jongeren hebben in totaal 76 belangstellenden een vragenlijst ingevuld en teruggestuurd.

Tabel 1.1: Respons enquête behoefte aan woonwagenstandplaatsen Nijmegen en Nijmegen

	Aangeschreven adressen	Respons	%
Hoofdbewoners Nijmegen	107	78	74%
Inwonenden Nijmegen	107	47	n.v.t.
Belangstellenden	n.v.t.	76	n.v.t.

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

2 Huidige situatie en bewoning standplaatsen

In dit hoofdstuk geven we een beschrijving van de huidige situatie en de bewoning van de standplaatsen in de gemeente Nijmegen.

2.1 Huidige situatie

Aantal locaties en standplaatsen Nijmegen

De gemeente Nijmegen telt momenteel 80 standplaatsen, verdeeld over 5 woonwagenlocaties. Deze 80 standplaatsen worden op dit moment allemaal bewoond en er is dus geen sprake van leegstand. In de afgelopen jaren zijn er geen standplaatsen toegevoegd; er komen sporadisch standplaatsen beschikbaar. Van de 80 standplaatsen zijn er 62 gelegen op de locatie Teersdijk, 13 op de Ackerbroekweg, 2 aan de Oude Dukenburgseweg en 2 aan de Dorpsstraat. Deze standplaatsen worden verhuurd door de gemeente, de geplaatste woonwagens zijn eigendom van de bewoners. Alleen op de enkele standplaats aan de Ubbergseweg staat een gehuurde woonwagen. Naast de locaties Teersdijk en Ackerbroekweg staan huurwoningen die zijn verbonden aan de locaties en die bij vrijkomen primair worden toegekend aan mensen die behoren tot de doelgroep woonwagenbewoners. Woonwaarts is de verhuurder van 20 huurwoningen aan de Teersdijk. Talis verhuurt er 7 aan de Ackerbroekweg.

Tabel 2.1: Gemeente Nijmegen. Aantal locaties en standplaatsen

Locatie	Aantal standplaatsen	Aantal huurwoningen
1. Teersdijk	62	20
2. Ackerbroekweg	13	7
3. Oude Dukenburgseweg	2	
4. Ubbergsesweg	1	
5. Dorpsstraat	2	
Totaal	80	27

Bron: Gemeente Nijmegen, per 1 januari 2020.

Huidige bewoning standplaatsen Nijmegen

In totaal staan er 255 personen ingeschreven op een woonwagenstandplaats of de bijbehorende woningen in Nijmegen. Op basis van de Basisregistratie Personen (BRP) is de huidige samenstelling van de bevolkingsopbouw van woonwagenbewoners in beeld gebracht. Onderstaande tabel toont de leeftijdsopbouw.

Tabel 2.2: Gemeente Nijmegen. Leeftijdsopbouw bewoners woonwagenstandplaatsen, 1 januari 2020

	Aantal personen op woonwagenstandplaatsen	Aandeel	Leeftijdsverdeling totale bevolking Nijmegen
0 tot en met 24 jaar	77	30%	32%
25 tot en met 49 jaar	73	29%	35%
50 tot en met 64 jaar	62	24%	18%
65 tot en met 74 jaar	30	12%	9%
75 jaar en ouder	13	5%	6%
Totaal	**255**	100%	100%

Bron: Basisregistratie Personen (BRP) gemeente Nijmegen, per 1 januari 2020.

De leeftijdsopbouw van de huidige woonwagenbewoners in Nijmegen is redelijk vergelijkbaar met de opbouw van de totale bevolking van de gemeente. Wel valt op dat het aandeel 50 tot en met 64 jarigen onder woonwagenbewoners iets hoger is (24%) vergeleken met het aandeel 50 tot en met 64 jarigen op

de totale bevolking van Nijmegen (18%). De groep van 25 tot en met 49 jarigen is juist iets kleiner onder woonwagenbewoners (29%). Ter vergelijking: van de totale bevolking van Nijmegen is 35% tussen de 25 en 49 jaar.

Tabel 2.3: Gemeente Nijmegen. Huishoudenssamenstelling bewoners woonwagenstandplaatsen, 1 januari 2020

	Aantal huishoudens woonwagenstandplaatsen	Aandeel
1-persoonshuishouden	24	23%
2-persoonshuishouden	40	38%
3 of meer persoonshuishouden	42	40%
Totaal	**106**	**100%**

Bron: Basisregistratie Personen (BRP) gemeente Nijmegen, per 1 januari 2020.

Op de 80 standplaatsen en 27 woningen wonen in totaal tenminste 106 huishoudens. In totaal is 23% een éénpersoons-huishouden, 38% een tweepersoonshuishouden en 40% een huishouden bestaande uit 3 of meer personen. Het gaat hierbij onder andere om gezinnen met kinderen en gezinnen waar meerdere generaties op een standplaats wonen.

Afgelopen jaren slechts beperkt standplaatsen vrijgekomen

De verhuur van woonwagenstandplaatsen verloopt via de gemeente Nijmegen. Uit gegevens van de gemeente blijkt dat in de afgelopen 10 jaar slechts sporadisch standplaatsen te huur zijn aangeboden in de gemeente Nijmegen. Duidelijk is dat in de afgelopen jaren slechts mondjesmaat standplaatsen beschikbaar zijn gekomen.

Ter vergelijking kijken we naar de kans van slagen binnen de sociale huur in Nijmegen waarbij we gebruik maken van gegevens van lokale woningcorporaties. In 2019 was de gemiddelde actieve zoektijd bij aanvaarding van een sociale huurwoning 18 maanden (1,5 jaar) in de gemeente Nijmegen (verhuringen van SSHN zijn niet meegenomen bij de berekening van dit gemiddelde). Wat opvalt is dat de gemiddelde actieve zoektijd per woningtype niet veel uit elkaar ligt; de gemiddelde zoektijd ligt het hoogst voor seniorenwoning (19 maanden) en het laagst voor een HAT-eenheid (11 maanden). Omdat er in de afgelopen 10 jaar slechts enkele standplaatsen beschikbaar zijn gekomen is het lastig om de gemiddelde zoektijd voor een standplaats in Nijmegen te berekenen.

2.2 Standplaatsen in aangrenzende gemeenten

Ter vergelijking is op basis van bestaande beschikbare gegevens gekeken hoeveel woonwagenlocaties en standplaatsen er zijn in de direct aangrenzende gemeenten van Nijmegen. Dit is gedaan op basis van eerder onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Kadaster in 2018, aangevuld met gegevens die openbaar beschikbaar zijn. Het onderzoek uit 2018 wordt in 2020 herhaald, maar die gegevens zijn nu nog niet beschikbaar. Tabel 2.4 geeft een indicatie van het aantal locaties en standplaatsen, maar weerspiegelt dus niet per definitie de actuele werkelijke situatie.

Tabel 2.4: aantal standplaatsen in aangrenzende gemeenten.

Gemeente	Locaties	Standplaatsen
Berg en Dal	2	Circa 16-17
Beuningen	1	Circa 16-17
Heumen	1	12
Lingewaard	3	23
Overbetuwe[1]	2-3	Circa 7-9
Wijchen	1	15

Bron: BZK, Kadaster 2018, Omroep Gelderland 2020.

Op basis van de nu beschikbare gegevens varieert het aantal standplaatsen per 1.000 woningen in de aangrenzende gemeenten van ongeveer 1 tot 1,7 standplaatsen per 1.000 woningen. Wanneer in Nijmegen de 80 standplaatsen in verband worden gebracht met de woningvoorraad van circa 80.750 zelfstandige woningen, dan ligt de verhouding op ongeveer 1 standplaats per 1.000 woningen.

[1] Informatie van Omroep Gelderland geeft weer dat er in gemeente Overbetuwe ten opzichte van de onderzoeksresultaten van BZK en het Kadaster in 2018 sindsdien één locatie met 2 standplaatsen gerealiseerd zou zijn. Deze standplaatsen zijn dus in de tabel opgenomen aanvullend aan de uitkomsten vanuit het onderzoek van het ministerie van BZK en het Kadaster.

3 Behoefte aan standplaatsen

De behoefte aan standplaatsen is in beeld gebracht op basis van een enquête onder hoofdbewoners, inwonenden en onder belangstellenden die momenteel niet meer op een woonwagenstandplaats wonen. In dit hoofdstuk gaan we hier nader op in.

3.1 Vraag van hoofdbewoners

In de onderstaande tabellen gaan we in op de vraag van de hoofdbewoners van woonwagens op standplaatsen in de gemeente Nijmegen.

Tabel 3.1: Is men van plan om naar een andere woning of woonwagenstandplaats te verhuizen?

	Aantal
Ja	7
Misschien	11
Nee	60
Totaal	78

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

In het totaal hebben 78 hoofdbewoners aan het onderzoek deelgenomen. Een meerderheid van deze hoofdbewoners heeft geen verhuisplannen maar een kleine groep van 7 respondenten hebben aangegeven plannen hebben om te gaan verhuizen. Daarnaast geven 11 respondenten aan misschien te willen verhuizen.

Tabel 3.2: Binnen welke termijn wil men verhuizen?

	Aantal
Binnen 1 jaar	5
Binnen 1 tot 2 jaar	6
Binnen 2 tot 5 jaar	2
Over meer dan 5 jaar	0
Weet niet	5
Totaal	18

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

Van alle hoofdbewoners die willen verhuizen naar een andere standplaats willen 13 respondenten binnen vijf jaar verhuizen, waarvan 5 het liefst binnen een jaar. De voorkeur voor een koop- of huurstandplaats en een koop- of huurwagen ziet er als volgt uit:

Tabel 3.3: Is men van plan om naar een andere woning of woonwagenstandplaats te verhuizen?

	Aantal
Naar een andere/nieuwe standplaats op mijn huidige woonwagenlocatie	13
Binnen de gemeente Nijmegen verhuizen (naar een andere woonwagenlocatie)	4
Geen voorkeur	1
Totaal	18

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

Tabel 3.4: Waar gaat de voorkeur naar uit?

	Aantal
Koopwagen op gekochte standplaats	13
Koopwagen op gehuurde standplaats	1
Huurwagen op gehuurde standplaats	1
Huurwoning op of bij een woonwagenlocatie	1
Geen voorkeur	2
Totaal	18

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

In Nijmegen is ook een relatief sterke voorkeur voor een standplaats en woonwagen in eigendom. Dit betreft 13 van de 18 verhuisgeneigde respondenten uit de groep hoofdbewoners. Verder is er een respondent op zoek naar een koopwagen op een gehuurde standplaats, een andere respondent zoekt naar een huurwagen op een gehuurde standplaats en weer een andere respondent zoekt naar een huurwoning op of bij een woonwagenlocatie. Tot slot geven 2 respondenten aan geen voorkeur te hebben.

Vraag hoofdbewoners per locatie

Tabel 3.5: Op welke woonwagenlocaties wonen verhuisgeneigde hoofdbewoners?

	Aantal
Teersdijk	13
Ackerbroekweg	5
Totaal	18

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

Van alle hoofdbewoners die willen verhuizen naar een andere woonwagen wonen er momenteel 13 op de locatie Teersdijk. Van de verhuisgeneigde respondenten op de locatie Teersdijk wonen er 5 in een woonwagen en 8 in een stenen woning nabij de woonwagenlocatie Teersdijk. De respondenten die momenteel in een stenen woning wonen willen verhuizen naar een standplaats op de locatie Teersdijk. De overige respondenten die op locatie Teersdijk wonen, willen naar een nieuwe standplaats op dezelfde locatie. Op de Ackerbroekweg wonen 5 verhuisgeneigde woonwagenbewoners, 4 van deze woonwagenbewoners geven aan naar een andere woonwagenlocatie binnen de gemeente Nijmegen te willen verhuizen.

Concluderend

Op basis van de enquête blijkt dat er in totaal 7 hoofdbewoners hebben aangegeven dat ze willen verhuizen naar een andere woonwagenstandplaats in de gemeente Nijmegen. Daarnaast hebben 11 hoofdbewoners aangegeven misschien te willen verhuizen. Van alle mensen die willen verhuizen naar een standplaats in de gemeente Nijmegen willen 5 respondenten graag binnen een jaar verhuizen. Op basis van deze uitkomst gaan we ervan uit dat er over een periode van 5 jaar een vraag is van 10 hoofdbewoners die willen verhuizen. Deze vraag is gebaseerd op alle hoofdbewoners die aangeven binnen 5 jaar zeker te willen verhuizen en de helft van de groep die aangeeft binnen 5 jaar misschien te willen verhuizen.

3.2 Vraag van inwonende jongeren

In de onderstaande tabellen gaan we in op de vraag van inwonende jongeren uit Nijmegen.

Tabel 3.6: Is men van plan om te verhuizen naar een eigen woning of woonwagenstandplaats?

Inwonende uit Nijmegen	16 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Ja	7	17	6	**30**
Misschien	2	2	6	**10**
Nee	0	2	5	**7**
Totaal	9	21	17	**47**

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

In Nijmegen zijn er 30 respondenten die van plan zijn om te verhuizen en 10 die misschien willen verhuizen.

Tabel 3.7: Wil men verhuizen naar een standplaats?

Inwonende uit Nijmegen	16 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Ja	9	19	11	**39**
Misschien	0	0	1	**1**
Nee	0	0	0	**0**
Totaal	9	19	12	**40**

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

In Nijmegen geven 39 van de 47 respondenten aan dat ze willen verhuizen naar een standplaats.

Tabel 3.8: Binnen welke termijn wil men verhuizen naar een standplaats?

Inwonende uit Nijmegen	16 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Binnen 1 jaar	1	10	4	**15**
Binnen 1 tot 2 jaar	0	3	0	**3**
Binnen 2 tot 5 jaar	6	5	2	**13**
Over meer dan 5 jaar	1	0	0	**1**
Weet ik niet	1	1	6	**8**
Totaal	9	19	12	**40**

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

In Nijmegen willen 31 van de 47 respondenten binnen vijf jaar naar een standplaats verhuizen, waarvan 15 binnen een jaar. Daarnaast zijn er 3 die binnen 1 tot 2 jaar willen verhuizen en 13 over 2 tot 5 jaar.

Tabel 3.9: Waar wil men net liefst naar toe verhuizen?

Inwonende uit Nijmegen	16 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Op mijn huidige woonwagenlocatie	7	17	10	**34**
Op een andere woonwagenlocatie binnen Nijmegen	2	1	1	**4**
In een andere gemeente	0	0	0	**0**
Geen voorkeur	0	1	1	**2**
Totaal	9	19	12	**40**

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

In Nijmegen willen 27 van de 31 respondenten op de huidige locatie blijven wonen. Daarnaast geven 3 respondenten aan te willen verhuizen naar een andere locatie in Nijmegen. Het aantal respondenten dat geen voorkeur heeft voor een locatie binnen of buiten Nijmegen is relatief laag. Slechts 1 respondent geeft dit aan. Geen enkele respondent geeft aan te willen verhuizen naar een locatie buiten de gemeente Nijmegen.

Tabel 3.10: Waar gaat de voorkeur naar uit?

Inwonende uit Nijmegen	16 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Koopwagen op gekochte standplaats	4	11	6	**21**
Koopwagen op gehuurde standplaats	2	3	0	**5**
Huurwagen op gehuurde standplaats	2	4	1	**7**
Huurwoning op of bij een woonwagenlocatie	0	0	1	**1**
Geen voorkeur	1	1	4	**6**
Totaal	9	19	12	**40**

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

In Nijmegen is ook een relatief sterke voorkeur voor een standplaats en woonwagen in eigendom. Dit betreft 21 van de 40 respondenten. Daarnaast zijn er 5 respondenten die een koopwagen op een gehuurde standplaats zoeken en 7 respondenten die een huurwagen op een gehuurde standplaats zoeken. Tot slot is er nog een respondent op zoek naar een huurwoning op of bij een woonwagenlocatie en geven 6 respondenten aan geen voorkeur te hebben.

Vraag inwonenden per locatie

Tabel 3.11: Waar wil men net liefst naar toe verhuizen?

Locatie		16 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 jaar en ouder	Totaal
Teersdijk	Op mijn huidige woonwagenlocatie	7	17	10	**34**
	Geen voorkeur	0	0	1	**1**
Ackerbroekweg	Op een andere woonwagenlocatie binnen Nijmegen	2	1	1	**4**
Oude Dukenburgseweg	Geen voorkeur	0	1	0	**1**
Totaal		9	19	12	**40**

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

De meerderheid van de verhuisgeneigde inwonenden op de locatie Teersdijk willen verhuizen naar een zelfstandige standplaats op dezelfde locatie. De verhuisgeneigde inwonenden op de locatie Ackerbroekweg willen allemaal naar een andere woonwagenlocatie binnen Nijmegen verhuizen.

Concluderend

Op basis van de enquête blijkt dat 29 inwonenden uit Nijmegen zeker binnen vijf jaar willen verhuizen naar een standplaats in de gemeente. Van deze groep inwonenden zijn er 6 jonger dan 18 jaar. Deze vraag is gebaseerd op alle inwonenden die aangeven binnen 5 jaar zeker te willen verhuizen en de helft van de groep die aangeeft binnen 5 jaar misschien te willen verhuizen.

3.3 Vraag van vertrokken bewoners

In deze paragraaf gaan we nader in op de vraag van respondenten die in het verleden op een woonwagenlocatie in Nijmegen hebben gewoond of afstammen van woonwagenbewoners maar vanwege te beperkt aanbod zelf nooit op een standplaats hebben gewoond en de wens hebben om (weer) op een eigen standplaats te wonen.

Tabel 3.12: Is men van plan om naar een woning of woonwagenstandplaats te verhuizen ?

	Aantal
Ja	70
Misschien	6
Nee	0
Totaal	76

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

Een relatief grote groep van 70 respondenten geeft aan naar een woning of woonwagenstandplaats te willen verhuizen. Daarnaast geven 6 respondenten aan misschien te willen verhuizen naar een eigen woning of woonwagenstandplaats.

Tabel 3.13: Binnen welke termijn wil men verhuizen?

	Aantal
Binnen 1 jaar	44
Binnen 1 tot 2 jaar	19
Binnen 2 tot 5 jaar	9
Over meer dan 5 jaar	0
Weet niet	4
Totaal	76

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

Van alle mensen die willen verhuizen naar een standplaats in de gemeente Nijmegen willen 72 respondenten binnen vijf jaar verhuizen, waarvan 44 het liefst binnen een jaar. De voorkeur voor een koop- of huurstandplaats en een koop- of huurwagen ziet er als volgt uit:

Tabel 3.14: Waar gaat de voorkeur naar uit?

	Aantal
Koopwagen op gekochte standplaats	38
Koopwagen op gehuurde standplaats	6
Huurwagen op gehuurde standplaats	9
Huurwoning op of bij een woonwagenlocatie	7
Geen voorkeur	16
Totaal	76

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

In Nijmegen is er een relatief sterke voorkeur voor een standplaats en woonwagen in eigendom. Dit betreft 38 van de 76 respondenten uit de groep belangstellenden. Daarnaast zijn er 6 respondenten die een koopwagen op een gehuurde standplaats zoeken en 9 respondenten die een huurwagen op een gehuurde standplaats zoeken. Tot slot zijn er nog 7 respondenten op zoek naar een huurwoning op of bij een woonwagenlocatie en geven 16 respondenten aan geen voorkeur te hebben.

Tabel 3.15: Met hoeveel personen wilt u straks de nieuwe woonwagen betrekken?

	Aantal
Alleen	4
Met 2 personen	24
Met meer dan 2 personen	45
Weet ik niet	2
Onbekend	1
Totaal	76

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

Van de 76 respondenten die een naar eigen standplaats willen verhuizen, willen er 4 dit alleen doen. Het aantal respondenten dat met twee personen wil verhuizen is 24. De grootste groep van deze 76 zijn de 45 respondenten die met meer dan 2 personen (gezinnen) een nieuwe standplaats willen betrekken. Voor 2 respondenten geldt dat zij niet weten met hoeveel personen zij een nieuwe standplaats willen betrekken. Eén respondent heeft aangegeven dat dit aantal onbekend is.

Binding belangstellenden met Nijmegen

Tabel 3.16: Huidige woonplaats belangstellenden?

	Aantal
Nijmegen	45
Beuningen	13
Wijchen	10
Roermond	3
Grave	1
Overasselt	1
Arnhem	1
Apeldoorn	1
Onbekend	1
Totaal	76

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

Onder belangstellenden is gevraagd naar hun huidige woonplaats. In Nijmegen wonen 45 van de 76 belangstellenden. Beuningen en Wijchen huisvesten respectievelijk 13 en 10 belangstellenden. Een totaal van 3 belangstellenden woont in Roermond. Voor de gemeenten Grave, Overasselt, Arnhem en Apeldoorn geldt dat daar er 1 belangstellende woont.

Tabel 3.17: Waarom wilt u binnen de gemeente Nijmegen wonen (meerdere antwoorden mogelijk)?

	Aantal antwoorden	% van de belangstellenden
Mijn familie woont hier	73	97,3%
Ik heb hier zelf altijd/lange tijd gewoond	40	53,3%
Ik werk in de gemeente	16	21,3%
Onbekend	1	1,3%
Totaal	130	100%

Bron: Enquête Woonwagenbewoners Nijmegen, 2020.

Om de binding met Nijmegen in kaart te brengen is onder belangstellenden ook gevraagd waarom zij naar die gemeente willen verhuizen. Meerdere antwoorden waren mogelijk. Bijna alle belangstellenden (97,3%) hebben aangegeven dat zij in Nijmegen willen wonen vanwege de aanwezige familiebanden. Van de 76 belangstellenden hebben er 40 aangegeven naar Nijmegen te willen verhuizen omdat zij daar eerder hebben gewoond. Het aantal respondenten dat vanwege werk naar Nijmegen wil verhuizen is 16. Van 1 respondent is de verhuismotivatie onbekend.

Concluderend

Op basis van de enquête blijkt dat er in totaal 76 mensen hebben aangegeven dat ze willen verhuizen naar een woonwagenstandplaats in de gemeente Nijmegen. Van alle mensen die willen verhuizen naar een standplaats in de gemeente Nijmegen willen 44 respondenten binnen een jaar verhuizen. Op basis van deze uitkomst gaan we ervan uit dat er over een periode van 5 jaar een vraag is van 70 belangstellenden die willen verhuizen naar een standplaats of bijbehorende huurwoning. Deze vraag is gebaseerd op alle belangstellenden die aangeven binnen 5 jaar zeker te willen verhuizen en de helft van de groep die aangeeft binnen 5 jaar misschien te willen verhuizen.

3.4 Totale vraag naar standplaatsen

Vrijkomend aanbod door natuurlijk verloop

De enquête geeft een beeld van de actuele vraag naar woonwagenstandplaatsen. Bij het bepalen van de woningbehoefte is belangrijk om niet alleen te kijken naar de vraag naar standplaatsen, maar ook naar het vrijkomende aanbod. Bestaande woonwagenstandplaatsen komen beschikbaar bij vertrek of overlijden van bewoners. Op basis van de leeftijdsopbouw maken we een (voorzichtige) inschatting.
In de gemeente Nijmegen wonen in totaal 5 eenpersoonshuishoudens van 75 jaar of ouder op een standplaats. Statistisch beschouwd is het van daaruit aannemelijk dat er binnen nu en vijf jaar 1 tot 3 plaatsen vrijkomen. Over vijf tot tien jaar komen er mogelijk meer standplaatsen vrij, vanwege de groep die nu in de leeftijdsklasse 65-74 jaar zit.

Vraag en aanbod

Op basis van de voorgaande paragrafen brengen we de totale vraag naar standplaatsen in Nijmegen in beeld voor de komende vijf jaar. Hierbij maken we onderscheid tussen de vraag van hoofdbewoners, inwonenden en belangstellenden. We bepalen de totale vraag op basis van alle respondenten die binnen de verschillende doelgroepen hebben aangegeven zeker binnen 5 jaar te willen verhuizen naar een standplaats of een bijbehorende huurwoning en de helft van de respondenten die heeft aangegeven misschien binnen 5 jaar te willen verhuizen naar een standplaats of een bijbehorende huurwoning.

Tabel 3.18: Vraag en aanbod Nijmegen

Opgave gemeente Nijmegen	**Vraag**
Vraag van inwonenden 18-plussers	23
Vraag van vertrokken bewoners woonachtig in Nijmegen	45
Vraag van vertrokken bewoners niet woonachtig in Nijmegen	25
Totale vraag binnen vijf jaar	**93**
Vrijkomend aanbod door natuurlijk verloop	1 tot 3
Additionele vraag binnen vijf jaar	**90 tot 92 plaatsen**
Toekomstige vraag inwonenden 16-17 jaar	6 plaatsen
Vraag van hoofdbewoners met een verhuiswens	10

- In de gemeente Nijmegen zijn er 23 inwonenden van 18 jaar of ouder die aangeven de voorkeur te hebben voor een standplaats in de gemeente Nijmegen. Daarnaast zijn er 6 inwonenden jonger dan 18 die aangeven zeker op korte termijn op zoek te gaan naar een standplaats in Nijmegen. Het is dan ook een (beleidsmatig) vraagstuk of de vraag in de leeftijdscategorie 16-17 jaar direct gehonoreerd moet worden, of dat het normaal is dat jongeren een bepaalde periode moeten wachten op woonruimte. Vooralsnog beschouwen we de vraag 18-plussers als directe vraag en de vraag van de groep 16-17 jarigen als toekomstige vraag en niet als directe behoefte.
- Daarnaast zijn er 70 “vertrokken” bewoners (of mensen die vanwege te beperkt aanbod nooit op een standplaats hebben gewoond maar wel afstammen van lokale woonwagenbewoners) die aangeven de voorkeur te hebben om binnen 5 jaar te verhuizen naar een woonwagenlocatie in de gemeente Nijmegen. Van deze vertrokken bewoners wonen er 45 in Nijmegen en 27 buiten Nijmegen.
- De totale vraag ligt op 93 standplaatsen in de komende vijf jaar. Als we rekening houden met potentieel vrijkomend aanbod dan ligt de additionele behoefte op toevoeging van minimaal 90 tot 92 plaatsen in deze periode. Daarnaast is er dus een toekomstige vraag van 6 standplaatsen van inwonenden tussen 16 en 17 jaar.
- Vanuit hoofdbewoners zijn er circa 10 die een verhuiswens binnen 5 jaar hebben. Wanneer zij zouden verhuizen naar een andere standplaats, dan kan de standplaats vrij komen voor iemand anders. Daarom nemen we deze vraag vooralsnog niet mee als uitbreidingsbehoefte. Dit is in de basis een

kwalitatieve vraag, waarbij men graag op een andere standplaats/locatie zou willen wonen, wat geen aanvullende behoefte betreft.